

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Specialistundersköterska - demens
Utbildningsanordnare: Nyköpings kommun, Campus Nyköping
Studieort: Nyköping och Mora

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Specialistundersköterska - demens.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Ledamöterna företräder på ett bra sätt arbetsgivare som har behov av specialistundersköterskor med kompetens inom området demensvård. De representerar ett flertal sörmländska kommuner, samt Mora kommun som nyligen öppnats upp som alternativ studieort till Nyköping.

Ledamöternas kunskap omfattar både yrkesområdet, kompetensbehovet och de krav som ställs på yrkesrollen i de kommuner de företräder.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Genom ett nära samarbete mellan arbetslivsrepresentanterna och utbildningsanordnaren skapas god arbetslivsanknytning i utbildningen. Ledningsgruppen är delaktiga i att utveckla kursplanerna och utbildningens genomförande för att säkerställa att de studerande får den kompetens som efterfrågas i de kommuner som finns representerade. Dock varierar villkoren och möjligheterna att få en tjänst som motsvarar den kompetens som utbildningen ger mellan olika kommuner och regioner.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Arbetslivets representanter är väl insatta i utbildningens upplägg och hur den genomförs. De deltar vid ledningsgruppens möten och bistår även utbildningsanordnaren med råd dess emellan.

Beslut av formaliakaraktär fattas ofta per capsulam, enligt gruppens arbetsordning. Ledningsgruppen diskuterar vid sina möten regelbundet utbildningens innehåll, genomförande samt arbetslivets kompetensbehov. Utbildningsledaren presenterar noggrant vid varje möte de studerandes resultat och betyg i de kurser som genomförts sedan föregående möte, liksom svaren från kursutvärderingarna. Studieavbrott och studieuppehåll redovisas.

Trots att i genomsnitt var tredje studerande avbryter sina studier finns det i protokollen få noteringar om att detta diskuterats eller om anledningen till avbrotten analyserats. Det sker inte heller någon systematisk effektuppföljning, det vill säga hur väl utbildningen kompetensförsörjer arbetslivet.

Förbättringsområde

- För att avgöra vilken effekt utbildningen har för att möta behovet av specialistundersköterskor inom demensvårdsområdet bör ledningsgruppen mer systematiskt följa upp utbildningens samlade leverans. Gruppen bör även analysera orsakerna till att så många studerande avbryter sina studier och utifrån detta besluta om åtgärder för att förbättra resultat och effekt.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Ledningsgruppens ledamöter är insatta i hur utbildningens kvalitets- och värdegrundsarbete bedrivs och kan påverka dess inriktning. Vid varje möte presenterar utbildningsledaren underlag som ger gruppen möjligheter att följa upp utbildningens resultat. Det gäller söktrycket till utbildningen, de studerandes prestationer och betyg, anskaffningen av LIA-platser, samt om de fullföljer utbildningen till examen. Dock omfattar underlaget till ledningsgruppen inte i samma utsträckning utbildningens effekt, vilket beskrivits i kriteriet om ledningsgruppens arbete ovan.

Ledningsgruppens del i kvalitetsarbetet dokumenteras väl.

Förbättringsområde

- För att utbildningen ska bidra till arbetslivets kompetensförsörjning på bästa sätt bör utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen tydligare definiera en målbild kring hur kompetensen som utbildningen ger tas emot av arbetslivet. Detta för att tydligare kunna kommunicera och marknadsföra utbildningen mot sökande och mot det mottagande arbetslivet.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Utbildningens planering är tydlig. Upplägget är väl anpassat till de studerandes praktiska förutsättningar, med tanke på att utbildningen bedrivs på halvtid och flertalet jobbar parallellt med studierna. Genom tre fysiska träffar varje termin ges goda förutsättningar för de studerande att skapa en social kontext och samhörighet i klassen. Något som bidrar till effektivt samarbete även i den distansförlagda undervisningen mellan träffarna. Utbildningsledaren har tät kommunikation med de studerande och med utbildarna. Kursernas praktiska planering med indelning i moduler, rutiner för föreläsningar och inlämning av uppgifter följer samma upplägg. Detta skapar en tydlig struktur och kontinuitet som underlättar för de studerandes lärande.

För att förbereda de studerande, som i många fall inte har studerat på många år, anordnar Campus Nyköping på ett föredömligt sätt en extra "förträff" innan en ny omgång startar, där de studerande får hjälp från anordnarens IT-avdelning att bland annat sätta upp studerandekonton och installera program som används i fjärrundervisningen.

Goda exempel

- Varje vecka skriver utbildningsledaren ett veckobrev till de studerande. Brevet som läggs upp på lärplattformen innehåller aktuell information kring utbildningen, till exempel praktisk information, påminnelser om kommande deadlines och tips för hur de studerande kan lägga upp studierna för en mer jämn arbetsbelastning. De studerande upplever att detta är ett värdefullt stöd för dem i planeringen av sina studier. Veckobrevet bidrar till att det finns en kontinuerlig kontakt mellan anordnaren och de studerande. Det bidrar också till att underlätta dubbelriktad kommunikation mellan studerande och utbildningsledare. Arbetssättet bidrar till att de studerandes förutsättningar att nå utbildningens mål ökar.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningen präglas av en genomtänkt metodik där kurserna på ett logiskt sätt bygger på varandra och leder mot utbildningens mål. Undervisningen ger goda förutsättningar för interaktion mellan utbildare och studerande, såväl som de studerande emellan.

Respektive kurs startas upp under en närträff. Kursen fortgår därefter under distansperioden med veckovisa distansföreläsningar, kompletterade med enskilda inlämningsuppgifter. Kraven på formalia i vissa av inlämningsuppgifterna bedöms dock inte vara fullt ut förankrade i arbetslivets behov.

Undervisningen kompletteras på ett bra sätt med inspelade föreläsningar, poddar och annat material som utbildarna sammanställt.

Anordnaren har fungerande rutiner för att säkerställa att studerande med behov av anpassning eller stöd får det. En del av dem väljer att följa vissa distansföreläsningar från Campus, där de har tillgång till specialpedagog.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har rutiner och krav på att undervisande personal ska ha relevanta ämneskunskaper och god kännedom om yrkesrollen. Undervisningen är fördelad på två utbildare som på ett föredömligt sätt kompletterar varandra. En jobbar parallellt som demenssjuusköterska i äldreården. En är psykolog och forskar inom området demens. Båda har lång erfarenhet av att undervisa och är, enligt de studerande, bra på att förmedla sin kunskap. Genom regelbunden kontakt mellan utbildarna säkerställs att den röda tråden blir tydlig och att glapp eller överlapp mellan kurserna minimeras.

Utbildningsledaren ser till att utbildarna får bra stöd i det praktiska och pedagogiska genomförandet. De erbjuds också kompetensutveckling via anordnarens "lärardagar" som arrangeras regelbundet.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har ett nätverk av organisationer som erbjuder tillräckligt antal relevanta och kvalificerade LIA-platser. Tillsättning av platser görs i de flesta fall av praktksamordnare i den kommun eller region där den studerande önskar göra sin LIA. Anordnaren har strukturerade och väl fungerande former för samarbetet med LIA-platsen med god kommunikation både före, under och efter LIA-kursen.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

LIA-kursen är väl integrerad i utbildningen där den studerande ges goda förutsättningar att agera i rollen som specialistundersköterska inom demensområdet. Utbildningsledaren säkerställer i förväg att LIA-platsen är lämplig utifrån kursmålen och att relevanta arbetsuppgifter erbjuds. Anordnaren anordnar på ett föredömligt sätt digitala "LIA-stugor" varannan vecka där en av utbildarna leder diskussioner i syfte att de studerande ska reflektera och koppla ihop aktiviteterna på LIA med de teoretiska kunskaper som tidigare kurser gett.

Goda exempel

- De digitala LIA-stugor som utbildningsanordnaren arrangerar under LIA utgör ett gott exempel på hur LIA kvalitetssäkras. Lärandeprocessen under LIA blir tydlig genom att varje studerande, under utbildarens handledning, ges tillfälle att reflektera över hur arbetet under LIA knyter an till de teoretiska kurserna. Dessutom kan både anordnaren och den studerande följa upp att uppgifterna under LIA är relevanta och leder mot utbildningens mål.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har tydliga kompetenskrav och föredömliga rutiner för hur handledare utses och förbereds för sitt uppdrag. De praktksamordnare från kommun/region som förmedlar LIA-platser säkerställer att deras LIA-handledare är utbildade och att de ges tid och möjlighet att agera som handledare. För att säkerställa handledningens kvalitet erbjuder dessutom utbildningsanordnaren både en digital självstudiekurs och en gemensam introduktion för LIA-handledare. Vid denna introduktion medverkar både utbildningsledaren och en utbildare för att förmedla LIA-kursens syften och mål.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren har tydliga rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Uppgifter från uppföljning och utvärdering analyseras och ligger till grund för åtgärder. Kvalitetsarbetet omfattar hela utbildningens genomförande och även den dagliga ledningen av utbildningen, resultat- och effektuppföljning samt värdegrundsfrågor.

Anordnarens rutin att utbildningsledaren i samband med resultatuppföljningen, sex månader efter examen, intervjuar den examinerade via telefon är föredömlig. Förutom hundra procentig svarsfrekvens får anordnaren värdefull feedback på hur specialistundersköterskorna upplever att utbildningen förberett dem för deras nya yrkesroll.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningsanordnaren ser till att värdegrundsarbetet integreras i utbildningens alla delar och att värdegrunden är förankrad hos de som är inblandade i utbildningen. Frågor kring bemötande och värdegrund är också centrala i kurserna och i yrkesrollen.

Utbildningsanordnaren arbetar med breddat deltagande och breddat mottagande som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Dock bedriver inte utbildningsanordnaren ett systematiskt arbete för att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval, utöver viss anpassning i marknadsföringsmaterial.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren bör arbeta med att utveckla metoder för hur utbildningen aktivt kan bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval samt regelbundet utvärdera resultatet av arbetet.

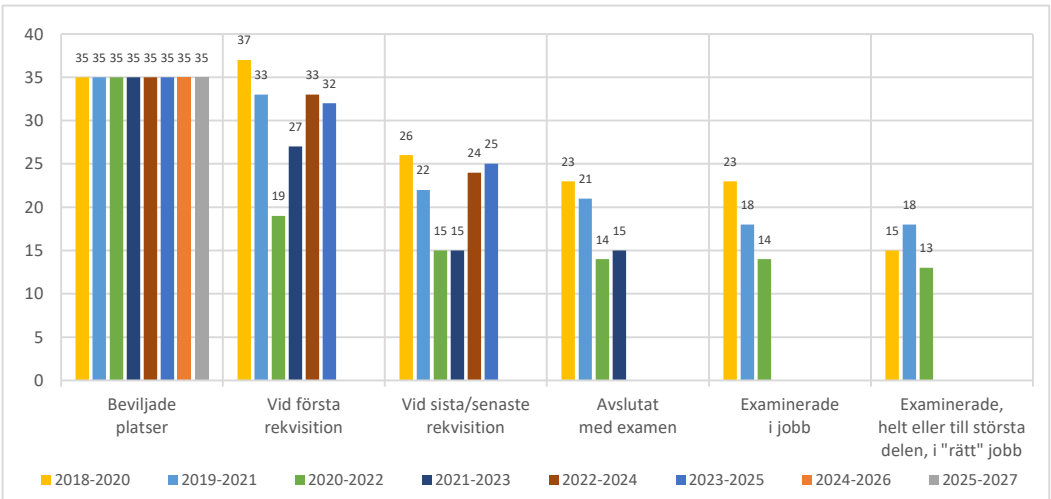
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	200
Studieform	Distans
Studietakt	50%
Från och med hösten 2023 har studieorten Mora tillkommit.	
Förordningen som myndigheten gett ut gällande nationellt likvärdigt innehåll (MYHFS 2022:4) för denna typ av utbildningar, tillämpas först i de utbildningar som fick beviljandebeslut 2024.	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

I omgången med start 2020 (gröna staplar) tackade många antagna studerande nej till att påbörja studier på grund av den höga arbetsbelastningen som rådde inom äldreården under coronapandemin. Endast 19 personer påbörjade studier. För omgången med examen 2023 (mörkblå staplar) har myndigheten inte efterfrågat att anordnaren ska göra någon uppföljning av de studerandes etablering på arbetsmarknaden.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har per distans den 27 februari 2024 intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Marita Gustafsson	Campus Nyköping	Utbildningsledare
Pia Wibom	Administrativ chef, Campus Nyköping	Utbildningsanordnare
Martin Nyman	Rektor, Campus Nyköping	Utbildningsanordnare
Jeni Kotlarovska	Administratör, Campus Nyköping	Utbildningsanordnare
Anna Grenryd	Administratör, Campus Nyköping	Utbildningsanordnare
Jenny Leijon-Welin	Konsult	Utbildare
Katarzyna Hess-Wiktor	Konsult	Utbildare
Monica Petersson	Gnesta kommun	Arbetsliv
Mattias Carlsson	Nyköpings kommun	Arbetsliv
Maria Josefsson	Norrköpings kommun	Arbetsliv
Evelyn Blomstrand	Oxelösunds kommun	Arbetsliv
Mia Kihlstrand	Trosa kommun	Arbetsliv
Joacim Andersson	Mora kommun	Arbetsliv
Vid granskningen intervjuade vi fyra studerande som startade den granskade utbildningen i augusti 2022. Dessutom deltog en studerande från omgången med start 2023. Hon är studeranderepresentant för den klassen i ledningsgruppen.		
13 studerande (59%) som startade utbildningen 2022 och 14 studerande (54%) som startade utbildningen 2023 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har fyra LIA-handledare besvarat vår enkät.		